

Pressen i Sydösterbotten har fått sin första historik. Börje Sidbäck har fyllt ett tomrum i historieskrivningen i landskapets sydliga delar. Samtidigt skriver han också Vasa-Postens historia.

Pressen i syd fick historik

▼ Sydösterbottningarna har varit ett läsande folk. De har hållit sig med flera tidningar, och följt med skeenden i sin samtid.

Det konstaterar pensionerade Vbl-redaktören Börje Sidbäck i Närpes. Han ger nu ut boken "Pressröster från Sydösterbotten". Det är en sammanfattande historik över tidningar som getts ut och lästs i regionen sedan första numret av Kristinestads tidning trycktes den 1 september 1897.

– Det har inte funnits någon heltäckande historik om pressen i Sydösterbotten, om tidningarna eller hur de kom till, säger Sidbäck.

Boken fick sin början när han skulle skriva tidningen Vasa-Postens historia. Det var en tidning som utkom 1890–1932, en uppstickande konkurrent till Vasa-bladet som till slut köptes upp av Vbl. Men under en tid var den på landsbygden och i Sydösterbotten mer läst än den mer stadsorienterade Vbl.

Den bakgrunden gör också att drygt halva boken handlar om Vasa-Posten.

– Jag gick genom alla årgångar av tidningen och läste gamla mikrofilmer på biblioteket. Jag fick blodad tand och sökte nytt stipendium för att skriva om lokaltidningarna i Sydösterbotten, säger Börje Sidbäck.

Läsaren får bland annat veta hur Kristinestads tidning startades, snart förbjöds av den ryska härskarmakten och återuppstod som Syd-Österbotten. 1914 startades Kaskö Tidning, som efter flera namnbyten blev Närpes Tidning 1968.

De två tidningarna sammanlogs 1980 och blev nuvarande lokaltidningen Syd-Österbotten.

Kristinestads Tidning återuppstod på 1980-talet, och köptes upp av Syd-Österbotten/HSS Media 2003.

Speciellt för lokaltidningarna i Sydösterbotten var bland annat att de tidigt innehöll bilder.

– Jag slogs också av hur mycket lokalt material de innehöll, säger Sidbäck.

Börje Sidbäck och Birger Thölix är tidigare lokalredaktör respektive chefredaktör för Vasabladet. Nu kan de tituleras författare respektive förläggare, passande nog för tidningshistoriken "Pressröster från Sydösterbotten". Foto: Tom Forsman

– Samhället förändras, och det lokala materialet blev annorlunda när kommunerna samslogs och blev större. För kunde exempelvis en fråga om en väg i Övermark vara stor, och diskuteras i timmar i fullmäktige.

Tidningen hade också större betydelse förr, enligt honom. Nu har den konkurrens av ett närmast obegränsat flöde i olika medier.

Vasabladets tidigare chefredaktör Birger Thölix, delägare till Labyrint Books som ger ut boken, sammanfattar förändringen med egna bevingade ord: – En nyhet är något som avviker från det normala. Men när samhället är onormalt blir det normala en nyhet, säger han.

Enligt Thölix har lokalpressen i Sydösterbotten bland annat präglats av att det inte funnits

någon stor dominerande stad i regionen.

– Det har gjort att många tidningar tävlat med varandra.

Till presshistorien hör också en rad tidningar vid sidan om dagspressen. Börje Sidbäck var själv involverad i veckotidningen Vår Värld, som levde endast i tre år 1958–1961 och som han i dag betecknar som ett misslyckande. Frejvid Weegar startade nästan samtidigt veckotidningen

Kuriren. Den lyckades bättre och finns ännu i dag.

1990-talets månadstidningar Syd-Nytt och När-Nytt noteras också, liksom årstidningen Finbyblaade.

Den som söker en sammanfattande överblick med de viktigaste händelserna, årtal och namn kring tidningarna hittar den i "Pressröster från Sydösterbotten". I avsnitten om Vasa-Posten

redogörs också för tidningens hållning till samtida fenomen och händelser.

– Boken är ganska tunn, men det ligger mycket jobb bakom. Exempelen på ledartexter och liknande ger en bra bild av tidningarnas respektive intressen, sammanfattar Birger Thölix.

TOM FORSMAN
tom.forsman@vasabladet.fi
tel 7848733